

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาแนวคิดในการปฏิรูประบบตอบข้อหารือกรมสรรพากร ในฐานะที่กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานจัดเก็บภาษีและได้ให้บริการในการตอบข้อหารือทางภาษีอากร แก่ผู้เสียภาษีมาเป็นเวลานาน แต่ผลของการตอบข้อหารือทางภาษีของกรมสรรพากรในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งที่ระบบการตอบข้อหารือภาษีนี้นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมประสิทธิภาพของระบบภาษีประเมินตนเอง เนื่องจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีควรที่จะได้ทราบถึงภาระภาษีที่แน่นอนในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดเงินได้เพื่อที่จะได้เสียภาษีอย่างถูกต้อง อันจะเป็นการลดภาระและค่าใช้จ่ายของกรมสรรพากรในการตรวจสอบความถูกต้องและประเมินภาษีอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ระบบการตอบข้อหารือภาษีที่มีประสิทธิภาพยังก่อให้เกิดความมั่นใจต่อภาระภาษี อันเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจในประเทศไทยได้ในทางหนึ่ง

ในระบบภาษีประเมินตนเองนั้น หากผู้เสียภาษีต้องการทราบถึงแนวทางในการตีความหมายและความเห็นทางปฏิบัติของหน่วยงานจัดเก็บภาษีอากรแล้ว ผู้เสียภาษีมักจะทำเป็นหนังสือขอหารือไปยังหน่วยงานจัดเก็บภาษีนั้นเพื่อให้ได้รับการตอบข้อหารือปัญหาภาษีดังกล่าว เพื่อเป็นหลักประกันต่อความเชื่อมั่นในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี

จากการศึกษาระบบการตอบข้อหารือทางภาษีอากรของประเทศออสเตรเลียซึ่งเป็นระบบที่มีความเป็นธรรม และให้การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีได้เป็นอย่างดีนั้น พบว่าประเทศออสเตรเลียมีบทกฎหมายแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรที่เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจกรมสรรพากรออสเตรเลียในการจัดเก็บภาษี รวมถึงหน้าที่ในการให้บริการแก่ผู้เสียภาษีในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอากรอีกด้วย รวมถึง การให้ความเห็นทางภาษี การตอบข้อหารือทางภาษี การให้คำวินิจฉัยเกี่ยวกับปัญหาภาษีอากร รวมทั้งยังมีการตรากฎบัตรเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีของ OECD โดยที่สิทธิดังกล่าวยังรวมถึงผลผูกพันในคำวินิจฉัยและการตอบข้อหารือทางภาษีอากรของกรมสรรพากรต่อผู้เสียภาษีซึ่งเชื่อถือโดยสุจริตในการวินิจฉัยดังกล่าวอีกด้วย สารนิพนธ์ฉบับนี้จึงได้เสนอแนวทางในการปฏิรูประบบการตอบข้อหารือกรมสรรพากร โดยอาศัยหลักการของประเทศออสเตรเลียเป็นแนวทางในการเสนอข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบการตอบข้อหารือกรมสรรพากรเพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีต่อไป

โดยมีแนวทางในการเสนอแนะให้นำระบบการวินิจฉัยภาษีอากรล่วงหน้า และการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรอันเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรของกรมสรรพากร ให้เกิดการรองรับในสถานะและผลผูกพันในทางกฎหมายของการตอบข้อหารือกรมสรรพากร และเพื่อให้การตอบข้อหารือกรมสรรพากรสามารถที่จะอุทธรณ์ไปยังศาล และได้รับการทบทวนความถูกต้องโดยองค์การศาลได้ ตามสารนิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อที่ว่าข้อเสนอนี้ดังกล่าว อาจจะเป็นประโยชน์ในการปฏิรูประบบการตอบข้อหารือกรมสรรพากรในอนาคตต่อไป